

BÆRUM NATUR- OG FRILUFTSRÅD

post@bnfr.no

Medunderskrivere:

Bærumsmarkas Venner
Naturvernforbundet i Bærum

Til

Rieber Prosjekt AS
Billingstadåsen 18
1396 Billingstad

dag.rieber@rpr.no

Bærum kommune
Planavdelingen
Natur&idrett
post@baerum.kommune.no

Kopi:

Fylkesmannen
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmoa.no

Miljøverndepartementet
Avdeling for naturforvaltning
postmottak@md.dep.no

Bekkestua 21.06 2012

Løvenskioldbanen – melding om igangsetting av reguleringsplanarbeid og høring planprogram – TILLEGG TIL HØRINGSUTTALELSE AV 10.06.2012

Vi viser til brev av 03.05.2012 med Forslag til Planprogram for Løvenskioldbanen i Bærum kommune ved Norges Skytterforbund

Konklusjon:

- Planprogrammet er dels upresist og mangelfullt. Og det viser ikke hvilke utfordringer oppgradering av skytebanen står overfor. Utformingen av forslaget til planprogram gjør det vanskelig for de ulike høringspartene å vurdere hva som egentlig vil bli gjort i det videre planarbeidet.

- Banen bør ikke bli oppgradert til nasjonalt anlegg. Full konsekvensutredning er nødvendig som grunnlag for å slå fast at nasjonalt anlegg ikke er forenlig med Markaloven..
- Forurensing i grunnen må kartlegges og fjernes på en forsvarlig måte. Tiltaket krever konsekvensutredning.
- Forurensede masser må ikke tilføres område til støyvoller med mindre tiltaket er godkjent og forsvarlig utført.
- Skytestøy må reduseres vesentlig. Støyvoller vil i liten grad redusere skytestøy. Andre tiltak må også konsekvensutredes: nedlegging i dette område, flytting av enkelte baner, flytting innen området, innebygging, tidsbegrenset bruk av banene.
- Konesjonen må oppgraderes snarest Strakstiltak som tidsbegrensinger av skytetider må innføres nå. Nye betingelser må utformes i tråd med dagens krav til støy og forurensing.
- Det må straks settes i verk tiltak for å sikre leirduebanen med inngjerding og skilting av forurenset grunn og vann.

1. Prinsipper med planprogrammet

Krav om planprogram og innhold i programmet er formulert i plan- og bygningslovens § 4-1. I Miljøverndepartementets veiledning utdypes krav til, og innholdet i planprogrammet. Av veiledningen går det bl.a. fram at:

- forslag til planprogram skal gis en tydelig utforming før det legges ut til offentlig ettersyn
- det stilles spesielle krav til planprogrammet for planer som omfattes av krav om konsekvensutredning. Av veiledningen går det bl.a fram at tiltakshaver har et selvstendig ansvar for å redegjøre for hvilke relevante og realistiske alternativ for planløsninger og/eller eventuelt avbøtende tiltak som foreligger (konf. krav om utredninger av alternativer i forskrift om konsekvensutredninger).
- planprogrammet må utformes slik at det i ettertid kan tas stilling til om gjennomført planarbeid er utført i samsvar med planprogrammet. Erfaringene er også at det er vanskelig å få inn i reguleringsplanen tema/utredninger som ikke er fastlagt i planprogrammet

Det er stort behov for en skytebane på vestsiden av Oslo og Løvenskioldbanen har en tradisjon i området på 60 år. Men med banen følger også, til dels betydelige interessemotsetninger og konflikter. Da er det svært viktig at planprogrammet tydeliggjør hva reguleringsarbeidet skal omfatte slik at reguleringsplanen blir en god arena for planprosessen med innhenting av kunnskap, synliggjøring av alternativer, utredning av konsekvenser. Og videre at det skapes en åpen arena for å ta opp og gi et helhetlig bilde av utfordringene, avveie konflikter og å begrunne prioriteringer. Det må være et mål at en ikke utsetter/skyver foran seg vanskelige utfordringer, interessemotsetninger, konflikter. Og det er ikke slik at et uklart og/eller mangelfullt planprogram bidrar til å skjære klar av interessemotsetninger og konflikter.

2. Kommentarer til planprogrammet

2.1 FORMÅLET MED PLANARBEIDET

Miljøverndepartementet, Fylkesmannen og Bærum kommune knytter en rekke forutsetninger til planarbeidet

- **Miljøverndepartementet** har gitt tillatelse til planoppstart, men med en rekke forutsetninger, bl.a. er grunnlaget for å gi tillatelse til oppstart av reguleringsplanarbeidet at reguleringen skal gi bedre forhold for friluftslivet fordi det skal legges vekt på støydempende tiltak. Det er et hovedpunkt at det ikke skal bli mer støy og en påpeking av at regulering av tidspunkter for skyting, støydempende voller og andre støybegrensende tiltak vil være positive for friluftslivet. ”- - *det skal derfor legges vekt på støyvirkningen i Marka.*”
 - Miljøverndepartementet påpeker at grunnen er forurensning og: ”*Fylkesmannen anser at en planprosess vil kunne være positiv ved at man får ryddet opp i disse massene.*” Samt at disse forurensningene blir grundig kartlagt og vurdert.
 - Departementet viser også til Ot.prp. nr 23 der det er utalt at nasjonale anlegg i utgangspunktet må legges utenom Marka. Når Departementet likevel ikke går imot at anlegget oppgraderes til nasjonalt anlegg, er det en forutsetning at kun aksepteres utvidede arealer til miljø- og sikkerhetsmessige tiltak og at det blir svært få internasjonale arrangement.
 - Som et siste punkt peker de på forhold knyttet til Naturmangfoldsloven.

- ”**Fylkesmannen** anbefaler en regulering av området med det formål å bedre forholdene for friluftslivet i området. - - - *Fylkesmannen vil ikke anbefale at regulering åpner for arealutvidelse, men vil anbefale at en eventuell reguleringsplan omfatter omliggende arealer til skytebanen for å vurdere tiltak for å hindre konflikter mellom friluftsliv og eksisterende bruk.*”
 - ”*Fylkesmannen antar at oppgradering til nasjonalanlegg vil medføre økt bruk av anlegget og økt støybelastning for utfartsområdene i nærheten.*” Han påpeker også at ”*nasjonalanlegg for skyting vil være i strid med formålet med markaloven*” og setter som ”*forutsetning for reguleringsarbeidet at anlegget ikke skal oppgraderes til nasjonalanlegg.*”
 - ”*Fylkesmannen anser at formålet med en regulering av området må være å bedre forholdene for friluftsliv, og at det må settes som vilkår for planarbeidet at det vil medføre en bedret situasjon i forhold til støy, og at tilgangen til Marka generelt og Østernvann spesielt bedres i forhold til dagens situasjon.*”

- ”**Bærum kommune** fremholder at hensikten med de tiltak reguleringsplanen for banen skal ta stilling til, er miljømessig og sikkerhetsmessig oppgradering av banen. Det er også en målsetting å få banen godkjent som Nasjonalanlegg for skyting.”
 - Kommunen påpeker også krav om støyrapporter og at ”*Det lages miljøoppfølgingsprogram som særlig tar hensyn til forurensning i grunnen.*”

- **Utbyggers mål og hensikt med oppgradering av Løvenskioldbanen**

”Formålet med planprogrammet er å legge til rette for en modernisering og støydempering av Løvenskioldbanen. Det inngår ikke noen utvidelser eller bygging av nye baner i planforslaget. Norges Skytterforbund og brukerne har en visjon om at Løvenskioldbanen om noen år skal fremstå som et topp moderne anlegg både sportslig og miljømessig.

2.2 KOMMENTARER TIL UTBYGGERS FORMÅL MED PLANARBEIDET

Formålet har i liten grad tatt inn det overordnede perspektiv og mål, og videre de forutsetninger og krav til reguleringsarbeidet som er gitt i MD’s brev. MD’s brev er heller ikke tatt inn i kap. 2 ”Nasjonale føringer og rammebetingelser” Dette er en kritisk mangel ved planprogrammet, det skaper inntrykk av at tiltakshaver i liten grad er villig til å synliggjøre utfordringene med Løvenskioldbanen. Med det skapes det også større avstand til de andre interessene i saken.

Av MD’s brev går det fram at det i møte har kommet fram at Skytterforbundet ønsker å oppgradere Løvenskioldbanen til nasjonalt anlegg. Dette er ikke tatt med i formålet med planarbeidet. Betyr det at ambisjonen om nasjonalt anlegg er frafalt, eller er det skjult i en strategi som innebærer større inntekter? Hvis planarbeidet skal resultere i en skytebane som tilfredsstillende kravet til nasjonalt anlegg må det framkomme klart av formålet med planarbeidet slik at høringsinstansene gis eksplisitt mulighet til å gi uttrykk for standpunkt til dette formålet.

3. Kommentar til sentrale tema i planarbeidet

3.1 ER NASJONALT ANLEGG AKTUELT?

Fylkesmannen viser til markaloven: ”*Nasjonale anlegg må for eksempel legges utenfor Marka. Videre faller all form for motorsport og nyetablering av skytebaner utenfor lovens formål. Fylkesmannen mener at skyting ikke kan anses som en type idrett som er en del av lovens formål, og at etablering av et nasjonalanlegg for skytesport vil være i strid med markaloven.*” Når Miljøverndepartementet likevel ikke går mot at dette skal bli et nasjonalt anlegg, viser de til at Skytterforbundet sier at bruken av banen ikke vil øke og at de kanskje bare hvert 10. år vil søke om Europamesterskap.

Vi har ikke data som viser at dette er feil påstand. Men vi antar at et nasjonalt anlegg vil bli vesentlig mer brukt til nettopp nasjonale arrangement enn et lokalt anlegg som dekker det behovet som skytterlaget i dag har. Ingen økning i bruk står heller ikke i forhold til behovet de viser til for økte inntekter.

Det er også klart at kravene til nasjonale anlegg er av en slik karakter at det med nødvendighet vil kreve en vesentlig utvidelse av fasiliteter for presse, medier,

publikum og deltakere. Dette står i sterk kontrast til Miljøverndepartementets forutsetninger om at anlegg ut over miljø- og sikkerhetstiltak ikke vil bli tillatt. At et slikt anlegg også vil medføre bl. a. økt aktivitet med mer støy, vesentlig mer trafikk og behov for parkeringsplasser, synes selvsagt. Dette er ikke forenelig med bedre forhold for friluftslivet slik både Miljøverndepartementet og Fylkesmannen legger som forutsetning for en reguleringsplan.

Dersom tiltakshaver likevel fortsatt ønsker å få anlegget etablert som nasjonalt anlegg, må dette uansett konsekvensutredes.

Forøvrig er det vår mening:

Et nasjonalt skyteanlegg kan ikke legges nær tettbebyggelse eller i et sentralt friluftsområde. Nasjonale anlegg i Marka er i strid med markaloven. I utgangspunktet er skytebaner det også, men siden denne alt ligger der, må det være et mål at den er til så lite ulemper som det er mulig å få til.

3.2 GRUNNEN ER FORURENSET GJENNOM 60 ÅR UTEN OPPRYDDING – SPESIelt VED LEDRDUEBANEN

- Forurensing er utelatt som tema i planprogrammet, til tross for at betydelig forurensing i grunnen er omtalt både av Plan- og miljøutvalget i Bærum kommune i 2010 og av Fylkesmannen som forutsetter en opprydding av massene.
- Forholdene rundt blyforurensingen er meget godt beskrevet og dokumentert av Folkeaksjonen mot skytestøy. Vi gjentar derfor bare at friluftsområdene bak leirduebanen også er sterkt forurenset av bly gjennom alle disse årene. Her er det sur myr som lett oppløser blyet og gjør at vegetasjonen og bekken som renner ut av området er sterkt blyforgiftet. . Område ikke er gjerdet inn og har ikke advarsler om at bær og sopp er giftig. Bekken har vann som ikke bør drikkes! Dette er heller ikke skiltet.
- Oppbygging av stor støyskjerm – med bruk av forurensede masser som mottas mot økonomisk vederlag. Dette er ikke omtalt i planprogrammet, men er framkommet i møter. Det skal dokumenteres at dette kan gjøres på forsvarlig måte og at det er akseptert å bruke slike masser i Marka og til dette formålet. Forholdet må konsekvensutredes.

3.3 STØYEN MÅ REDUSERES VESENTLIG MER ENN DET PLANPROGRAMMET LEGGER OPP TIL

Alle forhold knyttet til støy er grundig dokumentert av Folkeaksjonen mot skytestøy. Vi viser derfor til denne utfyllende informasjon.

Leirduebanen er det største problemet og gir uholdbart mye støy:

Det skytes der hele dagen og i helgene, det ligger på en høyde og skyteretningen gjør at lyden brer seg fra Holmenkollåsen til Bærumsmarka og bebyggelsen. Denne banen er attraktivt for mange friluftinteresserte jegene, og disse vil nok ønskes fortsatt bruk. Det er påvist at støyvoller i liten grad demper støyen, selv de voldsomme vollene som her er foreslått vil bidra i tilstrekkelig grad til den støydempingen som er nødvendig både av hensyn til friluftsfolket og innbyggerne i boliger i Røa- Holmekollenområdet og store deler av nord-østre Bærum.

Treningsbanene for politiet og forsvaret gir mye støy på dagtid

Siden det her bare skytes på hverdager mellom kl 9 -16 blir friluftinteressene noe mindre berørt. Men boligene ved Ila har store støyproblemer. Støyen gjelder også andre boliger i området. Både for disse og de øvrige banene må alternative støydempende tiltak konsekvensutredes, inkludert innbygging av banene..

4. Strakstiltak

Uansett hva som skal skje med skytebanen:

- Det må snarest gis ny konsesjon med oppdaterte betingelser.
- Det bør som umiddelbart gis begrensninger i skytetidene for de ulike banene.
- Det må snarest gjerdes inn slik at Leirdueskyting ikke skader folk på tur i området
- Forurensede områder må få advarsel om å spise bær og sopp samt å drikke vann fra bekken.

5. Konsekvensutredninger, utredningstema og alternativer

Bruken av banen - inntektsgrunnlaget

Forslag til planprogram gir en kort og grei beskrivelse av eksisterende anlegg. Men forslaget har ingen data om bruken av anleggene: hvem brukerne er, brukerintensitet, behovet i forhold til tilbudet osv. Det sies heller ingen ting om konsesjoner og/eller hva som gjelder av regulering av skytetider. For Løvenskioldbanen er konsekvenser av bruk –særlig støy- på mange måter av langt større betydning enn selve arealbruken. I formålet for planarbeidet slås det fast at ”*Det inngår ikke noen utvidelse eller bygging av nye baner i planforslaget*”. Samtidig pekes det på at oppgradering er krevende og kostbart. ”*Det må derfor legges en strategi som også innebærer større inntekter til Løvenskioldbanen*” Med de samme anleggene virker det umiddelbart sannsynlig at økte inntekter enten må skaffes til veie gjennom mer bruk/utvidete skytetider og/eller arrangement som kaster mer av seg. Uten informasjon om bruken av banen mangler det et viktig premiss for diskusjon om ”handlingsrom/løsninger”.med sikte på bruk/endret bruk av Løvenskioldbanen.

Planprogrammet må suppleres med et avsnitt om ’Bruk av Løvenskioldbanen’ det økonomiske grunnlaget for virksomheten, økonomiske konsekvenser av oppgraderingen og utrede konsekvenser av mulige strategier for å øke inntektene.

Er oppgradering til nasjonalt anlegg, på kort eller lang sikt ett mål med reguleringsarbeidet?

Oppgradering til nasjonalt anlegg er ikke tatt inn i formålet med planarbeidet. Men Skytterforbundet har ved flere anledninger signalisert at det er viktig at Løvenskioldbanen får status som nasjonalt anlegg. Enten en tar sikte på en slik oppgradering nå, gradvis framover, eller har det som et langsiktig mål, er det viktig for planprosessen at konsekvenser av nasjonalt anlegg konsekvensutredes i full bredde i forhold til ”*Det inngår ikke noen utvidelse eller bygging av nye baner i planforslaget*” slik det står i ’Forslag til planprogram’ Vi ber om at det i planen blir belyst i hvilken grad bruken av banen vil bli den samme ved nasjonalt og lokalt anlegg samt hvilke andre konsekvenser nasjonalt anlegg vil medføre sammenliknet med lokalt anlegg.

Forurensede masser er en krevende utfordring og det må avklares på forhånd hvordan disse massene skal håndteres

Så vel Miljøverndepartementet som Fylkesmannen har påpekt utfordringene med forurensede masser (konf. også avsnitt foran). Planprogrammet må klargjøre status for forurensningstilstanden; utfordringer/miljøfarer de utgjør og med det behovet for opprydding. På dette grunnlaget må det redegjøres for alternative måter for håndtering som etterkommer kravene i lovverket sammen med en vurdering av gjennomføring.

Forslaget til bruk av denne forurensede massen i støyvollen må også konsekvensutredes.

Støy er et helt sentralt konfliktområde i forhold til omgivelsene og Markaloven

Støydempende tiltak er et formål med planarbeidet. I forslaget til planprogram informeres det om at det vil bli utarbeidet interaktive støysonekart som bl.a gir grunnlag for å vurdere støyen fra ulike baner. Vi forventer at dette verktøyet blir brukt for å vise støyutfordringer knyttet til de enkelte baner og at alternativ muligheter og tiltak blir utredet. Leirduebanen representerer det største støyproblemet. I kap. 7 pekes det på at alternativvurderingene konkluderte med at den beste og eneste gjennomførbare løsning er å la leirduebanene ligge og bygge en høy støyvoll rundt. Den nærmere vurdering som annonseres i planforslaget, må dokumentere virkningen av støyvollene og den må også utrede alternativer. For eksempel kan banen bygges inn og samtidig graves maksimalt ned i terrenget, makeskifte for ny plassering bør vurderes, og banen kan nedlegges eller flyttes helt ut av området. Innebygging har den fordelen at skytetiden innendørs kan være ubegrenset, noe som gir mer bruk og høyere inntekter.

Skytebanen oppleves, nødvendigvis, som en barriere i et svært mye brukt friluftsområde og innfallsport til Marka

Støy er et sentralt tema i forhold til friluftsliv, og forurensningene er en miljøtrussel i forhold til vann og bruk av bær og sopp til mat. Men det er også noen konflikter skytebane og framkomlighet for friluftsfolket. Vi er forundret over at ’Friluftsliv’ avspises med et par nokså intetsigende setninger i forslaget til planprogram, og uten noe signal om at temaet skal gjøres

til gjenstand for noen videre prosess i planarbeidet. Ved å legge inn litt innsats i kartlegging av konflikter i terrenget med sikte på å undersøke muligheter for noen tilpasninger i planløsningen, vil antakelig konfliktpotensialet kunne minske betraktelig. Vi forventer at temaet 'Friluftsliv' blir tatt mer seriøst i planprogrammet.

Hilsen

Bærum Natur- og Friluftsråd
Rigmor Arnkværn, leder (sign.)

Naturvernforbundet i Bærum
Bjørn Kåre Salvesen, leder (sign.)

Bærumsmarkas Venner
Yngve Trulsrud Vethe Ludvigsen, leder (sign.)